

ЧАСОНИСЬ
для
руських родин.

Виходить щодня
крім днів по
недільях і святах.

БУКОВИНА

Редакція і адміністрація в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.

Передплата
10 зр.

Вибори на Буковині.

Чому в нас ті вибори називають ся виборами, а не торгом і то таким, в котрім правительство все закупує на перекуп всім дрібним купцям, того ми не знаємо. І Русини і Волохи і Німці і Вірмени — всі як дрібні купці торгують ся о мандати, але конкуренції з правительством не можуть видержати, оно найсильнішому купцеві, Волохам, дає в потребі відступине, а меншим купцям каже: „Зміряйте ся зі мною, чи виграєте?“ Звісна річ, правительство так добре, як кожда курія виборна, має свої власні інтереси, котрі повинно боронити; і в тім нема нічо дивного, що оно в таким славнім краю анальфабетів, яким є Буковина, бере вибори у свої руки, аби не допустити до можливої крайної корупції селян (коли би правительство не мішало ся до виборів, то ми на Буковині мали би правдиве видовище для богів); але як є тут кілька народів в нашім краю, так кождий про себе може сміло сказати, що дуже непевна та его сила, коли без помочи а бодай згоди правительства не вийде ні один посол до ради державної. Одна лиш пята курія може устроїти несподіванки всім, бо ще в нас виборів з таким широким кругом виборців не було. В тій курії виринають відважно ріжні кандидатури і певно прийде до борби, котру можна буде по справедливості назвати виборами. В иньших куріях все буде по старому; вправді можна сподівати ся, що вже староства в декотрих новітах будуть мати більшу, як доси, журбу з виборцями, бо за остатних шість літ декотрі села вже значно прийшли до свідомости але стара традиція „виборів“ де як де а на Буковині ще найбільше держить ся і так скоро не мине ся. Очевидна річ, що з того зовсім не виходить, аби онукати руки; всі свідомі люди повинні старати ся всіми силами виявити свою власну а не накинену волю; а особливо Русини повинні голосувати на своїх людей.

Як кажемо, навіть Волохи не можуть поступити кроку без правительства. На Буковині теперішні волоські політики грають ролю ту саму (розуміє ся в мініатурі), що польська шляхта в Галичині: інтереси своєї касти називають інтересами народу. Маючи дідичів і духовенство за собою они пуджають правительство тепер, коли оно потребує як найбільше прихильників для угоди з Угорщиною; тому правительство пристає на їх жаданя. Між иньшим зажадали они, аби за всяку ціну вийшов послом і один москвофіл в тій цілі, аби Русини дальше гризли ся між собою, а они могли панувати. Та метода, випробована колись Поляками в Галичині, дуже припала Волохам до вподоби; інакше й не можна би розуміти прихильности сего дакороманьського племені до Русинів-москвофілів. Були чутки, що кандидувати має з ласки Волохів проф. Калужняккий, а відтак о. Мартинович, але ті якое роздумали ся. Вкінці намовили д-ра Воляна, котрий ще тому два тижні відпекував ся від всякого посольства, і умовили ся з ним, що по двох роках має уступити, а на его місце прийде новоспечений Русин Коко Василько, дідич з Лукавця. Ніхто з них не питає ся народу о его волю, послів ему накидують і то таких, за плечима котрих будуть могли собі безпечно „консервувати“ свої особисті інтереси. А як той парід думає про д-ра Воляна, яко посла, пересвідчили ся самі москвофіли на вчорашнім вічу, про котре пишемо на иньшій місці.

Wahl ohne Qual — назвала одна тутешня німецька газета буковинські вибори. Справді, мук при виборах в нас не багато — се не то,

що в Галичині — але ніхто, ані Русин ані Волох ані Німець ані навіть саме правительство не повинно бути раде з того, що парід такий темний і може его водити за ніс кождий возний, що має урядову шпанку, бо в таким разі за всі річи спадає тим більша відповідність на правительство. Несвідомість і безрадість народу, як з одной сторони може придати ся всім тим, що бажать панованя, так з другої сторони може привести до безрадісти і саме сильне правительство, котре н. пр. вже нині не знає, що робити з рухом еміграційним а великими карами муєть наганяти дітий до школи. Тим то гладкі вибори на Буковині не свідчать о мирности краю, лиш о его великій немочи. А задачу всіх правдивих приятелів краю повинно бути не піддержувати ту неміч, лише вилчити організм суспільний.

„Посрамленіє“ москвофілів.

Дуже прикра несподіванка трафилась вчора цілому москвофільському штабові в Чернівцях. Хотіли устроїти віче для взаємної адорації, тимчасом зібрані селяни — по буковинськи сказавши — так „спакалили“ головачів москвофільських, що ті просто не знали, що з тим фантом почати. В реставрації Кузманіого по обіді зібралось кілька соток селян. День був торговий, отже селян була повна сая. Почало ся віче дуже торжественно. За президиальним столом і близько него заєли н. пр. д-р Геровский яко голова віча, проф. Калужняккий, Волян, Тиміньский, Николай Василько (про котрого кажуть, що признає ся до Русинів), Козаркевич, редактор Крушинський, пізнійше о. Андрійчук і иньші.

Одним словом всі, що ведуть на Буковині москвофільську політику, від безбарвних консерватистів почавши а на тих, що руску гімназію називають чумою, скінчивши, — всі прийшли показати ся перед вічем. Григорій Купчанко, котрий за кілька днів свого побуту на Буковині всів пустити по селах нестворені байки, промавляючи дуже добре до розуму анальфабетів н. пр. пустив чутку, що від самого цесаря чи гр. К. Баденіого має лист, що би его ту ніхто не чіпав, або що сам папа прислав письма, що би п. Пігуляка вибирали на посла — так сей майстер-народоловець похажав собі перед реставрацією, думаючи над тим, чому то він не може кандидувати на посла, та як би то від свого суперника богача д-ра Воляна видурити гроші на агітацію за — собою... або хоч що-то заробити.

По що москвофіли скликали се віче в Чернівцях, не знати. З закінченя віча виходило, що хотіли ту показати „народови“ д-ра Воляна, але-ж д-р. Волян в Чернівцях не кандидує і певно не ті селяни, що були на вічу, будуть его вибирати. Очевидна річ, хотіли заманіфестувати ся. Але се їм ані грошка не вдало ся, посоромили ся так, що варто було бачити їх закурені лица і їх безрадість.

Отворив віче д-р. Геровский і вказав на те, що доси послы не виходили з волі народу, тільки з волі правительства. По нім редактор Бук. Вѣдомостей О. Крушинський, котрий сими днями перейшов на православіє (его батько уніятский священик), пояснив обовязки посла, за чим він повинен упоминати ся. Доси йшло все гладко, віче слухало, хоч і не дуже одушевляло ся. Але виступив господар з Карлова Сандуляк і промовою, повного дотепу і порівнань, зачипив селян за живе. Аргументи его були більше галицької натури, але проте буковинські селяни розуміли їх дуже добре і голосно притакували

Виступив відтак касиєр Рускої Каси Вячеслав Будзиновский, що би подобно, як він то робив в Галичині на вічах, говорити про справи мужицькі. Що він знає, як і що до мужиків говорити, о тім его галицькі знакоми могли би не одно розповісти. Що він притім уживає доказів таких, на котрі селяни, де би они не були, годять ся, о тім міг кождий і вчора пересвідчити ся. Почав з еміграції до Канади. Люди втікають за море, а могли би добре дома вижити, якби було кому ними заопікуватись. І так н. пр. замість що би майже самі жида арендували землі православного релігійного фонду, могли би ту землю арендувати самі господарі і не потребували би так, як тепер, жити зарібниками у тих жидів. Яка господарка того фонду, о тім добре говорив п. Стефанович: за 22 кр. здіцитували мужика, а жидам-посеєорам дарували тепер 70 кілька тисяч зр. ніби длятого, що не зародило. — На фальшивім катастрі стратили буковинські селяни за 16 літ мільон зр. — А за ту і за всяку иньшу мужицьку кривду не було кому в раді державній упімнути ся, бо всі три послы з руских сторін Буковини: Волян, Гормузакі (бувший староста, що жие з диет посольських) і Луцул тільки дармо сиділи у Відні і мовчали.

На то віче звело такий крик: „ганьба їм! сором їм!“ що президія віча хотіла відобразити голос п. Будзиновского, але селяни обстали за ним і казали говорити дальше. Голова збору рад-нерад муєть пристати. А бесідник тільки ще дучше розяснив „дійальність“ снх послів, а особливо Воляна, і як сими словами зискав собі всіх селян, котрі без кінця лихословили д-рови Волянови, так до розпуки довів сцільний москвофільський штаб. Розставлені по салі селяни, великі вороги фонетики а прихильники Купчанка, сиділи тихо, мов води в рот набрали. А противно, коли Будзиновскому хотіли голос відобразити, селяни, що сиділи коло самої президії, так заворушили ся, що вставши кричали: „То за паньські справи говорити позваляете, а за наші не хочете слухати!“

Від тої промови москвофіли се віче не могли вже уважати своїм. Ще селяни уважно вислухали гарної рускої промови складача Обірека, котрий поручав на посла з 5-ої курії Чеха, машиніста Зепліхала, але відтак уже кпили собі з якогось селянина, котрий — як здавало ся — хотів боронити д-ра Воляна і дав спокій; в очи сміяли ся клясичному о. Е. Андрійчукови з Мамаївців, котрий, маневруючи вказуючим пальцем — зачав якусь байку про цигана і солонину і бабу та поросю, (відповіли ему: „досить нам тих байок повісєвих!“) — і хоч потім сам д-р. Волян поясняв людям, що на посольстві нічого не зискує, бо вже має ріжного добра по саму шию, і грошей і ордерів і всякої всячини, та що він таки у Відні не дармував, бо видавав і по 30 зр. на один день, а заслужив ся людям коли вже не яко посол то бодай яко лікар, — то вже селян не зискав собі, ті вже й слухати не хотіли. Конець був такий, що коли п. Крушинський поставив кандидатуру д-ра Воляна і казав підняти за ним руки, то голосувало на него всего на всего шість людей, хоть у салі було ще з 200 селян. Подав хтось раду зарядити противну пробу, але президія бояла ся. Зі страху не допустила вже нікого до голосу, аби ще більшого сорому не набрати ся. По такій невдачі д-р. Волян зараз виніє ся з реставрації. Віче скінчило ся, а президія з громадкою селян сіла запити невдачу, яка їм певно і не снила ся. Скликали віче для себе, а его визискали радикали та ще наговорили прилюдно таких прикрих слів, що черновецькі москвофіли в опинії

тих селян, що були на вічу, ніколи не обчистять ся.

В скучнім передвиборчій руху на Буковині було се віче найінтересніше.

З життя нашої молодіжи.

Наші товариства академічні звичайно дістають від руских редакцій газети даром. Так дістає і віденська „Січ“. Нічо дивного, коли виділ такого товариства при зміні року подякує редакціям за газету — се-ж і чемно і годить ся. Так „Січ“ подякувала з новим роком „Дьло“, „Русланови“ і „Буковини“. Ми навіть о тім і не згадували, бо річ пуста і дрібна; але „Дьло“ похвалило ся листом „Січи“, мов на доказ, що ось то за ним і молодіж; тоді „Руслан“ і собі видрукував кілька чемних слів від „Січи“. З того „діди“ Січові зробили справу кабинетову в товаристві, а „Дьло“ обурило ся, каже: „Факт тих офіціальних писем виділу „Січи“ мусить взбудити лише сожадіне над політичною безхарактерністю, — бож слати благожелання рівночасно і органу опозиції і органу сервілізму, — се чейже мусить свідчити хиба лиш о безхарактерності політичній“. Встрілило „Дьло“ з гармати до мухи і відсудило за пусті конвенціональні письма молодіж від характеру. То на кождий випадок що найменше за-скоро так судити молодіж, і за сьміло, бо певна річ, що найбільше безхарактерною газетою у нас є „Дьло“, котре що два-три роки змінє свою політику і тактику, отже не має права закидати комусь політичну безхарактерність. І що притім найнечесніше, „Дьло“ не дає навіть молодіжи відповіді у себе на закиди.

Про ті новорічні писма бувшого виділу „Січи“ була мова і на надзвичайних загальних зборах сего товариства — і за них скинено виділ, а вибрано новий. Від того бувшого виділу ми дістаємо таке письмо:

„В 20. і 23. числі „Дьла“ появили ся анонімні дописи з Відня, в котрих трусливий автор обкидає болотом членів недавно уступившого виділу „Січи“ у Відні. Хоч як неміло нам, все-ж таки мусимо в інтересі правди вияснити цілу ситуацію. Однак передовсім звернемо увагу на причину, котра спонукує нас просити Хв. Редакцію о поміщені сеї дописи — зазначимо, чому не вияснюємо нашої справи там, де она була порушена, се то в „Дьль“. Кожного мусів неміло вразити факт, що часопис „Дьло“ має знаменитий талан у фальшованю і перекручуваню фактів, що велику має вправу в войованю ложню, не даючи при тім місяця одному словечку в обороні правди. Чейже не потребуємо наводити доказів на те, як оно нестійністю своїх переконань, похитним характером і перекручуванем фактів уміє баламутити опінію загалу. Ми отсе відкрили в нім ще иньшу прикмету. Задля незгоди або непорозуміння межі людьми інтересованими в певній справі а редакцією „Дьла“, задля того, що чийсь поступоване не доконче єї на руку, „Дьло“ готове заперечити всяку правду і позваляє взяти верх над добром і справедливістю безпідставним анонімним дописам і брехням. Доказом того єго поступоване з „Січию“, а властиво з уступившим виділом „Січи“.

Звісно всім, що „Січ“ була за ухвалою виділу тов. ім. Шевченка, виповідаючою політичним часописам а між ними і „Дьло“ місце в своїй друкарні, хоч з другої сторони обурене своє на мотиви тов. ім. Шевченка, в тій справі висказала „Січ“ ясно в заяві недовіря, котру поставила яко внесенє на зборах товариства імени Шевченка. От і через сей вчинок страшила „Січ“ а властиво уступивший виділ, котрого один член поставив се внесенє на довірочній нараді, на завсїгди ласку у всечлальной редакції „Дьла“. Та ба, не конче бідлі! Заступник голови „Січи“ такі самі желаня новорічні як до „Дьла“, вислав до „Руслана“ і до „Буковини“, Сего вже ніяк не змогло „Дьло“ помістити в своїй голові. В горячці мести хрестить оно сей поступок „політичною безхарактерністю“ а виділ „штубою“. О чесне „Дьло“, якже оно „благородно“ уміє метити ся! Видко, не знало, що виділ „Січи“ не ставляв єго ані

раз више від таких руских часописей як „Руслан“ і „Буковина“. Ось в чім причина злости „Дьла“ на уступивший виділ Січовий! Тому-ж оно дуже радо містить всеякі злові дописи про сей виділ, а навіть само як н. пр. в 20. ч. виривками з ріжних дописей, тенденційно перекрученими і зловними замітками робить собі, біднятко, як може сатисфакцію, а всі спростованя уступившого виділу (таких було сім, між ними і надрукована в „Буковині“ заява що-до голосованя на зборах тов. ім. Шевченка) кидає до коша. Отже знаючи, що і тепер „Дьло“ не надрукувало-б нашої відповіді, просимо хв. Редакцію о дословне єї поміщенє.

Щоби відновісти на допис з Відня в 23. ч. „Дьла“, мусимо сказати дещо про моральну вартість тов. „Січи“, взагалі про те, яким життям живуть єї члени. Ми не раді би розкривати домашних брудів перед ширшими кругами, але спонукані скритим дописувателем, мусимо показати правдивий стан річи, бо лиш тоді ясно буде причина незгоди між членами виділу а декотрими членами товариства. Наведемо виомок справозданя уступившого виділу прийнятого на загальних зборах: „Коли ми вступили до „Січи“, була она під взглядом адміністраційним товариством взірцево і старанно веденим, але яка-ж була єї вартість моральна? Чи відповідала „Січ“ тим вимогам, які можна ставляти до руского товариства, гуртуючого в собі переважно академіків? Чи може давала она тим людям, котрі по лиш вступали в жите, яке образоване, чи давала їм духову поживу, яку академічні товариства своїм членам повинні подавати? Чи може піддержувала она в серцях своїх членів огонь любови до рідного неволеного народу, чи запроваждала їх до борби за єго права? Чи впоювала она в тих, що в ній збирали ся, ідеали, які одиницю інтелектуально розвивають а людскість ведуть вперед до гаразду і свободи? Ні!! На всі ті питання мусимо ще раз „ні“ відновісти. „Січ“ тим вимогам не відповідала, і в останніх роках заснітила ся і не представляла жадної моральної вартости. Любов — не до свого народу, лише до себе самого, пожертвованє часу, сил, здоровля і вєсього — не високим ідеалам, — лише самому собі та своїм забаганкам, образованє — не те, що становить вартість чоловіка — але те, що всякої мудрости каже шукати в кнайпах, не поступові ідеї, а цинїзм і „віци“ — от і пожива, котрою кормили ся в останніх роках Січовики. Одиниця, нововступаюча до „Січи“, мусіла улягти тому впливови; рускі академіки, сини гнобленого, темного народу, котрий на те їх тут вислав, щоби вчили ся і ту науку та працю єму в жертві принесли, йшли єї слїдом безжурних синів народу вольного і високо сїяючого і стали німецькими буршами.“

Ті слова добре показують вартість „Січи“ Ми правду сказали в нашім справозданю. Ми пізнали се жите з єго приманою, з тими безсонними ночами, перебутими в кнайпах і кавярнях, з кріжлями і дошпелїтрами, з цинїзмом та нісенїтними „віцами“; а пізнавши зненавиділи ми те жите. Ми не на те приїхали до Відня, щоб у кнайпах набирати „виспої цивілізації“, щоби марно тратити здоровлє, час і гроші; ми стали уникати того жита, кнайп і т. д. і через те стягнули на себе обурене декотрих старших товаришів. Они метали громи на „ємбріонів“, що нищать „товаришеке жите“, назвали нас нетоваришескими за те, що ми волїли замїсть до кнайпи, піти до дому і вчити ся. Ми не хотїли, щоб до нас мїг хто звернути ся з словами предсїдателя в Лаврінівій „Кнайп“ (гл. „Правда“, 1892): „Чи є хто між нами, щоби зробив в свій час іспити? Ні, панове, таких нема, з нас ніхто ще не зробив в тім взглядї ганьби буршівєскому родови.“ Таке було жите в „Січи“, коли ми до неї вписали ся; тому в справозданю нашім кажемо дальше: „Ми хотїли завести нове жите в „Січи“. Ми хотїли в ній бачити огнище, з котрого би члени могли мати правдиву моральну користь. А знаючи, що виділ в великій мірі може до того причинити ся, ми хотїли, щоби ті погляди верховодили в виділї. І саме в імени тих поглядів ми вступили до виділу.“

Ті зі старших членів, котрі наші погляди пізнали і згодили ся з ними, підперли нас, і вибрані на загальних зборах скількістю $\frac{3}{4}$ голоєів, а зовсім не случайно, як „Дьло“ ка-

же, ми увійшли до виділу. Сего вже було за багато для декого в товаристві. — Цїлковито усунули ся від товариства, не платили вкладок, ставили нісенїтні жаданя до виділу, дописували безглуздні віци на оголошенях виділу, очернювали виділових перед н. членами — от з чим ми зі сторони тих товаришів зустрінулись! Але у сповненю нашої програми ми йшли вперед, стараючись о розбудженє жита в товаристві заложеном кружка літературного, котрого заходом відбули ся три відчити, і кружка правничого, в котрім почули ми один відчит, також почали ми заходи около вечерниці в честь Драгоманова. А коли нам що раз більше закидували, що ми зовсім з кнайпами розпроцали ся і ані одної офіційально не устроїли, заспївали ми їм пісню, зложеноу на їх честь:

„Гей Відню наш, свїтку ти наш,

Гей як у тебе хорошо!

Як ігри вод пливе тут час,

Коли в кишені суть гроші.

Ой як в мене грошенята, Січовик гуляє.

Ой чи кнайпа, чи кофейня, він їх не минає.

З кнайпи до кнайпи мчем по ночах

З легкою в серци думкою,

Крігель в руках, віц на устах,

З тим за народ наш до бою...

А я тую кнайпу люблю, де дівчата гарні,

Як дівчат нема у кнайпї, суну до каварні.

Ей що ми там Україна-Русь,

Кнайпи, кофейні — Україна!

У нас то рай і цїль жита

Й праця для Руси єдина...

Коли в мене крігель, крігель, кого я бою ся!

А що іспитів нема ще, тим я не журю ся!

З повисше сказаного може кождий пере-свідчити ся як стоїть наша справа. Безпосередною причиною нашого уступленя було висланє новорічних желань всім політичним часописам. Лихє вражіне, яке они зробили і зла опінія, яку на „Січ“ кинули, наказували нам голосувати за заявою недовіря нам самим удїленою. Правдою є що ми самі рішили о тім votum недовіря нам удїленім, але тим дали ми доказ, що висше ставимо добро цілого товариства, чим наше власне. Натомість неправдою єсть в дописі 23. ч. „Дьла“, мов би то на передвиборчій нараді прало ся бруди Січові. О скілько собі пригадуємо, дописуватель (бо знаємо єго особу) не дуже й так богато пив і не був в такім стані як тогди, коли, опрощаючи руску депутацію по Відні, опінієсь в одній кнайпї під лавкою, тож повинен був пам'ятати, що поредвиборча нарада відбула ся зовсім спокійно і „без праня брудів“, хиба те, що порушувано заснічені бруди фінансового характеру попередного виділу. А що старі члени на загальні збори не прийшли, сему не дивота, бо збори відбули ся в льокалі Січи, а не в кнайпї. О, бо тоді певно всі явили-б ся в комплекті.

На тім кінчимо. Не дуже дивуємо ся скритому дописувателеви „Дьла“, (котрий на ухо сказавши, починає забиратись до роздумуваня над своєю долею), що на нас так накидує ся — бо, звістно ми єму завядто „влїзли на єго заслужений кнайп новий гонор“, але хотїя як сильно заквестігований психічний стан редакції „Дьла“, хотїя як сильно вєсь промавляє за єї непочитальністю, то всеж таки дивуємо ся, що стала ся здібною аж до такої деморалізації, якої жадній иньшій часописи не можна закинути.

Відень, дня 12. лютого 1897 р.

Члени уступившого виділу тов. „Січ.“

Крім того від віденського товариства руских робітників „Родина“ одержуємо таке письмо.

Від якогось часу „Дьло“ допускає ся публичного насильства, не тільки на одиницях, але й на цілих корпораціях, подаючи ложні інформації о них своїм читателям і жадних спростовань не хоче помістити; тому просимо отсим, на основі запавшої нині ухвали на засіданю виділу тов. „Родина“ о поміщенє сего що слїдує: Дня 8. лютого 1897 вислали ми до „Дьла“ таке письмо: На підставі 19. закона прасового просимо о поміщенє спростованя брехливої статї в „Дьль“ ч. 20 під загол. „Січова штуба.“

1) Неправдою є, мовби то діяльність в товаристві „Родина“ була полем до попису яких небудь дотепів.

2) Неправдою є мов би то злобно нап'ятно-вані „Дѣлом“ два Січовики, т. т. Роман Сембратович і Іван Семанюк, котрим товариство наше завдячує свій розвиток, пописували ся у нас взагалі“ якими небудь дотепами.

3) Неправдою є, мовби то згадані два товариші відстрашували від „Родини“ віденську, руску інтелігенцію.

У Відні, дня 14. лютого 1897. За виділ тов. „Родина“

Павло Будзанюк
голова

Василь Поворозник,
член виділу.

НОВИНИ.

Чернівці, дня 16-го лютого 1897.

Іменованя. Конципісти др. Адольф Ляст, др. Кароль Вольф, др. Ізидор Стефанелі і др. Гормузакі, іменовані адюнктами фінансової прокуратурі.

Вечерок Союзу заповідає ся дуже добре, особливо д'ятого, що має бути не вибагливий, отже не за дорогий. Стрій візитовий, а не бальовий. Вступ 1 зр. 50 кр. Фамілійні карти на 4 особи 5 зр. Хто не дістав запросин, нехай зголосить ся до тов. Союз ул. Петровича ч. 2.

Кандидат на посла п. Сидір Винницький скликає збори виборців, котрим хоче представити ся, а то в четвер дня 18. с. м. в Чернівцях, в п'ятницю 19. с. м. в Вижници, в неділю 21. в Кіцмани (на ті збори просить ся виборців і з заставнецького повіта), а в четвер 25. с. м. в Садагурі.

Субвенції галицького союму для руских товариств. Товариство взаємної помочи дяків перем. дієцезії отримало 100 зр., львівської 100 зр., станіславської 100 зр.; Видавництво руских шкільних книжок 6.000 зр. (о 1800 зр. більше як в році попереднім); Часопись „Учитель“ 500 зр. (до розпорядимости виділу краєвого); Тов. „Просвіта“ 3.000, більше о 1.000 зр. як в 1896 році; Посланник о. Джулинського і Книжочки місіїні 400 зр. До двох послідних ухвалено резолюцією: Поручає ся виділови краєвому, уважати на те, щоби признані для народу рускі видавництва субвенціоновати з фондів краєвих тільки тоді, коли буде задержана в них шкільна правопись. Товариство ім. Шевченка: для історичної бібліотеки 500 зр., (до розп. виділу кр.), на видавництва наукові 1000 зр., для археографічної комісії 1000 зр.; разом 2.500 зр. Часопись „Дзвінок“ 200 зр. О. Кир. Селецький на новіцяті сестер руских служебниць 100 зр. (до розпорядимости виділу кр.) Шкільна поміч сьв. Кирила в Перемишлі 100 зр. Шкільна поміч в Коломиї 100 зр., у Львові 100 зр., в Станіславові 100 зр., в Самборі 100 зр. Інститут руских дівчат в Перемишлі 200 зр., інститут Василянук у Львові 500 зр.

Театр руский під зарядом „Рускої Бесіди“ 7250 зр. (до розпорядимости виділу кр.) До того ухвалено резолюцією: Соєм поручає виділови краєвому, щоби виплату субвенції зробив зависимою від ясного і докладного означеня програми діяльности того театру, а також сповнення задачі, для попертя котрої значну розмірно субвенцію краєву признано. Львівський Боян 300 зр. На реставрацію старинної церкви в Буневі 100 зр.

Соєм переказав виділови краєвому до уважленя петицію артиста-малюра Ник. Івасюка, ученика консерваторії віденської Алексе. Насалевича, ремісничого тов. „Зоря“ у Львові, руских буре в Стрию, Тернополи, Дрогобичи, Ярославі, Коломиї, Бережанах і інститута сьв. Николая у Львові, товариства „Руслан“ і „Академічної Громади“ у Львові.

З телеграфічного бюро. Міністерство торговлі розпорядило, щоби заряди почт і телеграфів сповняли бажаня адресатів, аби телеграми, що приходять на їх адресу вечером або вночі доставляли їм на другий день рано або ті телеграми, що приходять в неділі і свята, доставляли їм аж на другий день по святах.

Еміграційний агент. Перед львівським судом розпочав ся процес против Алексея Щербана, еміграційного агента зі Львова за обманюване емігрантів. Акт обжалованя так ту справу представляє. Щербан стояв під приказами звістного агента з Удіни Сільвія Нодарі'ого. Вишлав з Галичини три партії емігрантів. При першій не здирав їх, бо емігранти стояли під строгою контролею. Однак при другій і третій висилці брав уже від емігрантів гроші і то брав, кілька дало ся. В такий спосіб заробив він більшу суму на бідних виселенцях і був би вив далі своє ремесло, коли би прокуратурія не була зарядила его увязненя. На доказ як Щербан туманив темних селян, наводить акт обжалованя его оповіданя о Бразилії. І так говорив він емігрантам, що будуть платити податок аж за 8 або за 12 літ, що в Бразилії є така „золота“ гора, з котрої можна денно заробити 5 зр., що погоничеві платять там денно 2 зр., що з самого дробу можна мати по 90 зр. місячно, що дорогі камені лежать там по полях, що морі землі коштує від 40 кр. до 3 зр., і т. ин. — Щербан не признає ся до вини і каже, що его скривджено, бо обіцяно ему дати концессию на еміграційне бюро, а тимчасом арештовано его і держать уже цілий рік в слідстві. Розправа потреває кілька днів. Візвано 57 свідків.

„Руслан“ подає в нинішнім числі заяву, що вісти подавані „Дѣлом“ і иньшими часописями про умови Русинів з польським центр. комітетом виборчим о мандати для руских послів є зовсім безосновні.

„Руслан“ подає в нинішнім числі заяву, що вісти подавані „Дѣлом“ і иньшими часописями про умови Русинів з польським центр. комітетом виборчим о мандати для руских послів є зовсім безосновні.

Читальня Просвіти у Львові. В неділю 14. лютого отворено читальню „Просвіти“ у Львові. На перших зборах явило ся велике число учасників, а з них вписала ся в члени по над сотка людей із всякого стану. Щастє Боже!

Сіонізм на Буковині. Знаний сіоніст др. Герц, що поставив за ціль для жидів відроджене національности жидівської і відбудоване жидівської держави в Палестині, звернув ся з писемом до тутешнього товариства жидівського „Сіон“, заохочує їх до діла національно-жидівського освідомленя і радить сотворити на Буковині організацію сіоністів. Отже ще оден гриб до буковинського борцу!...

Завіяло шлях залізничі Гадікфальва-Радівці на ново і заряд залізничі звичає, що рух на тім шляху перерваний від 15. лютого на два дни.

Смерть шкляря. Вчора в полудне вставляв шибу в шкляннім даху двоповерхового дому при улиці ратушевої шкляр Мотьо Фрісег, страдив рівновагу і упав на кам'яний хідник так нещасливо, що погиб на місці. Фрісег мав 40 літ і осиротив жінку і пятеро дітей.

Дрібні вісти. Секція будівнича львівської ради міської ухвалила вибудувати будинок для тов. красних штук. Будинок сей займе цілий четверокутник плитації, межі улицями Чарнецького, Собеского, Підвалем і ул. Валовою з фронтом до намістництва. — Руский, народний театр переїздить 15. лютого з Долини до Самбора і значне представлення драмою. „Ой не ходи Грицю на вечерницю.“ — У Львові увязнено оногди вислуженого капітана п. Ванічка і другого вислуженого офіцера яко підозріних о шпигунство. — В справі здефравдованих на почті в Старій соли тамошнім ексенедитором 15.000 зр. на фальшиві перекази почтові прибув до містечка Микулинцев прокуратор з Самбора і на публичнім бали арештовав одного визначного пана і его дочку яко підозріних о співвину та й відставив їх до Самбора.

Для панів учителів!

INSPECTIONSBERICHT

є на складі в друкарні

„Рускої Ради.“

Просимо о замовленя.

СЕСТРА ЮЛІЯ.

Списала

Анна Сморозівна.

(Дальше.)

19.

Кристинівль, 20-го лютого.

Перед двома днями вернула я зі Львова і застала тяженький хрестик готовий від Ісуса. Мої тато умерли по короткій слабости на запалене легких. Будь воля Божа! Знов о одну нитку менше, що мене до сего сьвіта вязала. Вже моєї родини більша часть на другім сьвітї: Марія, Оленка, Василь, тато. — Прошу тебе, сестричко, о молитви за мого тата і за маму. Бідна тепер моя мама! — —

20.

Львів, 13-го марця.

Нехай буде слава тому Ісусови найдорожшому, що не забуває на мене грішну служебницю свою і дає мені смакувати в своїм хресті найсвятїшнім. Я три неділі, Ганусю, перележала хора, а не богато бракувало, щоби була розпрацала ся з сим житєм і пійшла за татом. Видно, ще Ісус не узнав мене готовою, тільки досвідчав мої слабї сили. Перетерпіла я тяжке запалене легких, а набавила ся хвороби, коли вертала із Сільця від хорої дитини. Напав нас тяжкий дощ, з снігом, вітер дув дуже переймаючий, а я легко убрана, перемокла до нитки і на другий день уже мусїла йти до ліжка. Сестри мало робили надїї на мене, і казали приладити ся на смерть. Не богато потребували й намовляти. Я тїшила ся, що пійду вже до моїх опікунів з тамтого щасливого сьвіта, що побачу Пречисту Діву, Ісуса. Але Ісус не вислухав моїх просьб — нехай буде Его воля сьвята! Просила я сестру наставницю, щоби на випадок смерти, дали о тім знати тобі, Ганусю, щоби ся за мою душу помолила ся, тимчасом ще наші серця будуть і на сїм сьвітї любити ся. —

Але далеко тяжший хрестик упав на мене звідси, звідки я не сподівала ся. Одна дівчина, котру ми з сестрою Серафиною ратували, як могли, умерла тому дві неділі. Єї мачоха так тяжко побивала вже від довшого часу, що она бідненька хивкала, хивкала і вмерла. А по смерти хтось дав знати до суду і зложив таке, що то може ми єї пошкодили. З того вийшла така біда, що криї Мати Божа. Була комісія коло дівчини, зідила і до нас, переглядала всю нашу аптичку, ходили ми і на термін а все безневинно. Мачоху покарали, як треба було, а нас узнали невинними. Але кілька я витерпіла гризоти за той час! Нехай Ісус і то прийме! Він мені то винагороджує великими потїхами, які маю в молитві. Тогді забуваю, що я жию на сїй бідній землі, де тільки людського плачу і ріжної нужди. — А помогти людям в тїй біді так трудно. Я би рада всю ту біду на себе взяти, як би можна було. Мені би она може не так була прикрою, бо я би єї зносила з любови до Бога, а ті людоньки бідні не вмють єї зносити. Она їм марно сходить, бо они нарікають за ню на Бога

Як би они також полюбили щиро Ісуса, то би та любов все їм надгородила. Хто кого, кажуть, любить, той все перенесе для'него, як мати для дитини все стерпить, а того й не чує, бо любить свою дитину.

Кінчу той лист просьбою до тебе, Ганусю. Та незадовго поїдеш на вакації. Зайди-ж, любонько, до моєї мами від часу до часу, і потішай їх. Они певно тепер потіхи потребують. —

21.

Самолуски, 1-ю линия.

Твої оба листи, на котрі я ще не відписала, вандрували з Кристинополя до Самолусок. Від місяця зістаю в новій нашій захоронці а через два місяці була я ще в одній захоронці, де мене Ісус перевів через огняні проби. Богато, дуже багато, моя любя Ганусю, перетерпіла я за останні місяці. Здає ся мені, що мою душу переорали вздовж і вшир і на вилет. Але Божая ласка перевела мене через всі свої допустити щасливо. Може я иньшим разом напишу тобі дещо за ті мої досвіди, нині спішу ся відписати тобі на твій лист.

Найперше сердечно тобі, сестричко, дякую, що на мене не забуваєш. То що пишеш про маму, що они готують ся другий раз вийти на старість за-муж, не хотіло ся мені з разу взяти до голови, але, коли би то стало ся, то скотив би ся з грудий мені остатний камінчик якоїсь журби за них; я не мала би вже нічого в сьвітї, що би мене до себе манило.

Найбільше дякую тобі за се, що хочеш мене відвідати. До Самолусок будеш мати ще коротшу дорогу, як до Кристинополя. Кажеш при тім, дорога сестричко, що коли тобі подобає ся наше жите, то може пійдеш в мої сліди. На се не скажу тобі ані так ані не так. Бо ніхто не знає, що Бог гадає. Але на мій слабкий розум, то скажу тобі, що мої стопи иньші робили сліди а твої знов иньші. Я проста дівчина марно була би загинула на селі; сама погадай, який з мене пожиток був би; ні для себе, ні для людей ні для Бога. Ісус милосерний зглянув ся на мою душу і переніс мене ласкаво до свого закону. Дармо я і в законі забираю місце: ніхто сего ліпше не знає як я сама. Але бодай душі тут не загублю; сестри поратують, словом,

прикладом. — А ти цілком що иньше. Ти довгі літа вчила ся. Твоя душа все була добра, побожна. І як зачнеш десь може незадовго учити в школі, то ціле село буде мати з тебе пожиток, і Господь Бог буде мати з тебе хвалу, бо ти діточки будеш учити побожности.

(Дальше буде).

Телеграми „Буковини“.

3 дня 16-го лютого 1897 року.

Атени. Король переймив особисто ведене Кретенської справи. Міністер заграничних справ відповів на остережене послів, що правительство готове прийняти на себе цілу відповідальність за підняті кроки. Війска відходять до Тесалії. В Галені прийшло до поновної борби межі християнами а турками. Християни виступили против Канеї вчора в полудне з гарматами і бомбардували місто. Всі конзулі, з винятком австро-угорського утікли на кораблі.

Канеа. Залога чужих військ, за згодою турецького уряду обсадила нині Канею; складає ся по сто жовнірів з російського, французького, англійського, італійського і 50 жовнірів австро-угорського війська під командою італійського офіцера; другий, в той сам спосіб зложений відділ під командою французького офіцера готовий до виладованя на сушу. Фані тих п'ятох держав повівають над Канею. Про окупацію Канеї повідомили команданта грецької ескадри.

Атени. Ісмаїл-бей іменованій губернатором Крети. Після урядової газети має командант грецького війська, що висідо на Креті, королівський приказ, щоби в імени короля обсадити острів і прогнати турків з кріпостей.

Лондон. З Канеї доносять, що полковдець англійських воєнних кораблів загрозив князеві Юриєви, що уживе против него сили, коли б важив ся виконати приказ грецького короля і правительства. Се несподіване виступлене англійського команданта зробило велике вражінє на християн на Креті. В виду очевидного заміру грецької флотії ділати на свою руку супротив волі всіх держав, вислали команданти чужосторонних кораблів ноту до грецького вождя з зазивом, щоби повинував ся інтернаціональним правним законом.

Львів. Сесию соймову покінчили огляком в честь цїсаря.

Прага. Сойм прийняв внесенє посла Шле-зінгера, щоби відновити торічну комісію для наради над его внесенем про куриї.

Приватна клініка хірургічна

(Приватна лічниця операційна)

Д-РА СТ. КВЯТКОВСКОГО

емерит оператора ц. к. хірург. клініки університетської

Вільрота-Гуссенбаєра у Відні

находить ся

в Чернівцях, улица Мецгера ч. 25.

В справі приймає хорих і иньших інформацій треба удавати ся до управителя приватної клініки Д-ра Квятковського в Чернівцях, улица ратушева (дім Вішоффера.)

LINIMENT. CAPSICI COMP.

aus Richter's Apotheke in Prag.

Beim Einkauf dieser anerkannt vorzüglichen, schmerzstillenden Einreibung, die in allen Apotheken vorrätig ist, sehe man stets nach der Marke: „Anker“.

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові ул. Валова ч. 11.

перше і одинокє руске товариство асекураційне, припоручене Вєч. Духовеньству і веїм вірним через Впреосєв. Митр. і Преосєв. Еп. Ординарияти веїх трех галицьких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарські знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнижшою оплатою.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарах, а договори заключені з першими Товариствами контрааскураційними подають „Дністрови“ можливість обезпечувати і виплачувати і найвищі суми.

Полїси „Дністра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На жите можна обезпечити ся через „Дністер“ після веїх можливих комбінацій в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористнійші услїва і видає полїси і квїти в руськім язичі.

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“, стоваришенє зареєстрованє з обмеженою порукою, приймає від веїх членів і третих лиць владни до опроцентования по 5 процент. І гаранція цілковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки властителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїленє агенції в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

Рух поїздів залізничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-європейского годинника.

Приходять	П о ї з д и			Відходять	П о ї з д и		
	поснішні	особові	мішані		поснішні	особові	мішані
до Чернівців				з Чернівців			
З Відня, Кракова, Львова, Станіславова, Коломиї і Снятина	1128	657	1028 550	До Снятина, Коломиї, Станіславова, Львова, Кракова і Відня	347	941	1029 538
З Букарешту, Яс, Сучави, Глибоки	329	912	1000 523	До Глибоки, Сучави, Яс, Букарешту	1203	717	1048 616
З Новоселиці, Садагури			1113 950	До Садагури, Новоселиці			430 621

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-європейський час ріжнить ся від львівського о 36 мінут, а від черновецького о 44 мінут; коли на залізницях є 12 год., то на львівськїм годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецькїм 12 год. 44 мінут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

За редакцію відповідає Осип Маковей-

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовського.

